

Råd till närstående

Personer med autism behöver en strukturerad och noggrant planerad vardag. För att det ska vara möjligt behöver de mycket stöd av både anhöriga och professionella. Psykopedagogisk utbildning av föräldrar och andra anhöriga är en viktig del av behandlingen. Omgivningen behöver under lång tid, kanske hela livet, få utbildning och handledning för att kunna bemöta personen på rätt sätt.

MER INFORMATION:

RSMH

08-12 00 80 40

www.rsmh.se

Riksförbundet Attention

08-709 22 60

www.attention-riks.se

Autism- och Aspergerförbundet

08-702 05 80

www.autism.se

Genom riksförbunden kan du få kontakt med de lokala och regionala brukarorganisationerna.

Region Halland
Psykiatri Halland

Hemsida: www.regionhalland.se/psykiatri

E-post: psykiatri@regionhalland.se

Tel: södra Halland, 035-13 10 00

Tel: norra Halland, 0340-48 10 10

Illustration: Michael Qvarsebo

Region Halland
Psykiatri Halland

PATIENTINFORMATION

Om autism

Allmänt

Autism kännetecknas av svårigheter med socialt samspel, kommunikation och inlevelse. Symtomen brukar visa sig före tre års ålder och diagnosen är vanligare bland pojkar än flickor. Många med autism har också en utvecklingsstörning.

Om en autistisk person har normal begåvning brukar man kalla det för högfungerande autism. De personerna får oftast diagnosen Aspergers syndrom. Det är också vanligt med epilepsi, syn- och hörsel-skador, tics och sömnsvårigheter. En del har också andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar förutom autism. Personer med autism är ofta mycket olika varandra. Ibland kan skillnaden vara så stor att det är svårt att förstå att de har samma diagnos.

Symtom

Föräldrar till autistiska barn känner oftast tidigt på sig att något är annorlunda när de märker att det är svårt att få kontakt med barnet. Personer med autism har svårt att kommunicera med gester och kroppsspråk och undviker ofta ögonkontakt. Många har svårt att dela med sig av känslor och intressen och svårt att förstå hur andra tänker och känner. Många har svårt att skapa relationer och barn kan ha svårt att få kamrater.

Barn med autism brukar ha nedsatt kommunikationsförmåga och försenad talutveckling. En del talar inte alls och många av dem som har ett fungerande tal brukar ändå ha svårt att prata med andra eftersom de har svårt att anpassa sig till den de pratar med.

Vuxna kan ha ett spontant och välutvecklat språk men ändå ha svårt att förstå och tolka det som sägs. En del utvecklar aldrig något talat språk alls. De behöver lära sig att kommunicera på andra sätt, till exempel med hjälp av bilder. Personer med autism kan fixera sig vid onödiga rutiner och ritualer eller

överdrivna intressen. Hos barn kan det till exempel vara fixering vid föremål som blänker eller snurrar.

Många har självstimulerande beteenden av olika slag. Allt från att de viftar framför ögonen till att de slår händerna i saker. Intressen och ritualer tar ibland upp så mycket tid att de blir ett hinder för inläring och andra aktiviteter.

Träning

Med dagens metoder kan man ställa diagnos på ett barn från cirka två års ålder. Det är viktigt att upptäcka autismen tidigt så att träning kan påbörjas när barnet är så litet som möjligt. Det finns många typer av träning, bland annat för att utveckla den sociala förmågan. Ett av huvudmålen är att hjälpa personen att utveckla en fungerande kommunikation. Träning kan också förebygga uppkomsten av de ritualmässiga beteendemönster som kan vara svåra att bryta senare i livet.

Leva med autism

Behovet av insatser varierar. Personer med högfungerande autism/Aspergers syndrom kan klara sig självständigt eller med mindre stöd, medan personer med utvecklingsstörning och autism behöver ett livslångt stöd som är individuellt utformat.

Barn med autism brukar ha problem med inläring och har svårt att fokusera sin uppmärksamhet. Många är dessutom hyperaktiva. Med tidig, väl planerad och anpassad skolgång kan de göra stora framsteg trots sina svårigheter.

Behovet av struktur och förutsägbarhet försvinner inte för att personen blir vuxen. Vuxna brukar behöva anpassad daglig sysselsättning, olika sorters boendestöd och anpassade fritidsaktiviteter. Många med Aspergers syndrom kan arbeta om de får en anpassad arbetssituation.